

Gödsling enligt villkoren för miljöstöd – ska beaktas vid gödslingen från juli 2008

Jordbrukare som omfattas av en ny förbindelse:

Från basgödsling till gödsling enligt markkartering, dvs. behovsanpassad gödsling

- > miljönyttor
- > bättre resultat
- Den odlade grödan, jordarten, bördighetsklassen, skördenivån och det geografiska läget inverkar på gödslingsnivåerna
- Inga övergångsbestämmelser i kraft längre, men vid vårsådden beaktades markkarteringsresultaten på ett annat sätt än vid praxisen för slutet av programperioden

Gammal förbindelse:

- Gödsling som omfattas av det gamla miljöstödet (förbindelsen ingått år 2004-2006) utförs enligt villkoren för det gamla miljöstödet

Gödsling av åkerväxter

Kvävegödsling:

- maximigivor av kväve för spannmål, oljeväxter och baljväxter (tabell 1)
- baserar sig på odlingsväxten, skördenivån, jordarten och odlingszonen
- skördenivå = 4000 kg/ha (3000 kg för råg), för rybs 1750 kg/ha
- tillskottskväve i anslutning till den uppnådda skördenivån (tabell 2) i förbindelsvillkoren
- den uppnådda skördenivån fastställs genom att hela gårdens skörd av grödan i fråga fördelas på de skiften där grödan har odlats eller genom att skördenivån påvisas på annat sätt
- maximigivor av kväve för vall och andra växter (tabell 3)

Gödsling av åkerväxter

Fosforgödsling

- på basis av markkarteringsresultatet och växtarten (tabell 4)
- korrigerig av skördenivån på basis av den skördenivå som uppnåtts på skiftet (+ 25 % -> +3 kg/ha och +50 % -> +6 kg/ha)
den uppnådda skördenivån fastställs på samma sätt som för kväve

Kreatursgödsel:

- näringsämnen räknas ut på basis av tabellvärden eller stallgödselanalys
- av kreatursgödselns årliga kväve beaktas 100 %, vid spridning på hösten 75 %
- av kreatursgödselns fosfor beaktas 85 %, av pälsdjursgödselns och avloppsslammets fosfor 40 %, övriga gödselmedels lösliga fosfor beaktas enligt varudeklarationen
- fosforutjämnig 5 år

Cellvätska av potatis:

- för kvävet del undantag till hösten 2008 tills undersökningsresultaten kommit
- resultatet från en mätning av lösligt kväve i cellvätska av potatis som gjorts med standardmetod (FSF EN 13652) justeras med koefficienten 0,45 när det gäller cellvätska som pressats år 2007

Gödsling av åkerväxter

Stallgödselundantag

- om enbart kreaturgödsel som fosforgödselmedel
- avvikande från tabellerna får man använda 15 kg/ha/år (dock inte i bördighetsklassen betänkligt hög)
- på fleråriga vallar får användas 30 kg/ha/år i klassen dålig, 20 gk/ha/år i klassen god och hög
- undantaget får inte användas närmare än 25 meter från en strand
- Förbjudet att gödsla svart- och stubbträda samt ettårig grönträda
- om tillåten skördeväxt eller sådd av höstsäd på trädan är det tillåtet att gödsla enligt dem

Gödsling av trädgårdsväxter

gäller trädgårdsväxter i grupp 1 och 2 samt frökryddor

- årlig odlingsplan
- markkartering med minst tre års mellanrum
- markkartering som är mer än 2 år gammal får inte användas vid anläggandet av fleråriga grödor

Maximigivor av fosfor och kväve (tabeller)

- användning av kreatursgödsel samt stallgödselundantag och fosforutjämning på samma sätt som för åkerväxter

Användning av markkartering vid fastställandet av maximigivor av gödsel (1/4)

- Maximigivan av kväve för ett skifte fastställs så, att man räknar ut medeltalet av markkarteringsvärdena för kväve, och gödslar enligt det.
- Ett skifte kan också delas in i flera jordbruksskiften, om man inte vill använda den maximala kvävegiva som skulle vara tillåten enligt medeltalet på hela skiftet.

Användning av markkartering vid fastställandet av maximigivor av kväve och fosfor (2/4)

-T.ex.

ett skifte på tolv hektar i odling med en enda gröda (havre). Det har tagits tre prov från skiftet.

1:a provet (ca 2 ha) **gyttjelera**, P betänkligt hög, 2:a provet (ca 5 ha) **dyig mulljord**, P rätt dålig och 3:e provet (ca 5 ha) **mulljord**, P rätt dålig.

-Om skiftet odlas som ett enda jordbruksskifte räknas den maximala kvävegivan som ett direkt medeltal -> där får man formeln
 $(\text{lera} + \text{organisk} + \text{organisk}) / 3 = (100 \text{ kg/ha} + 60 \text{ kg/ha} + 60 \text{ kg/ha}) / 3 = 73 \text{ kg/ha}$

Om samma skifte odlas så att delen med gyttjelera avskiljs till ett separat jordbruksskifte kan man på den 2 ha stora gyttjeleradelen använda 100 kg/ha som maximikvävegiva och på resten av åkern $(60 \text{ kg/ha} + 60 \text{ kg/ha}) / 2 = 60 \text{ kg/ha}$

Användning av markkartering vid fastställandet av maximigivor av kväve och fosfor (3/4)

-För fosforgödslingens del samma praxis, medeltalet av markkarteringarna och gödsling enligt det. Om ett värde för fosfor saknas i tabell 4 i förbindelsevillkoren får ingen fosforgödsling användas.

-Skiftet kan delas in i separata jordbruksskiften om man vill använda olika gödsling. Om man t.ex. avskiljer den del av skiftet vars bördighetsklass är sådan att ingen fosforgödsling får användas kan resten av skiftet odlas med användning av fosforgödsel.

Användning av markkartering vid fastställandet av maximigivor av fosfor (4/4)

-T.ex.

ett skifte på 12 hektar i odling med en enda gröda (havre). Tre prov har tagits från skiftet.

1:a provet (ca 2 ha) gyttjelera, **P betänkligt hög**, 2:a provet (ca 5 ha) dyig mulljord, **P rätt dålig** och 3:e provet (ca 5 ha) mulljord, **P rätt dålig**.

- Om skiftet odlas som ett enda jordbruksskifte får fosfor inte spridas på hela skiftet

- Om samma skifte odlas så att delen med gyttjelera i skiftesbokföringen avskiljs till ett separat jordbruksskifte, gödglas den 2 ha stora gyttjeleradelen inte med fosfor. Då kan fosfor användas på resten av åkern $(20 \text{ kg/ha} + 20 \text{ kg/ha}) / 2 = 20 \text{ kg/ha}$

Tolkning av gödslingen våren, sommaren och hösten 2008

- För vårsådden år 2008 godkändes gödsling enligt hela basskiftets medeltal, vilket innebar att de gödselmedel som redan beställts fick användas.
- Vid de gödslingar som görs från och med juli 2008 ska de ovan angivna reglerna tillämpas.
- Användning av det viktade medeltalet vid tolkningen av markkarteringsvärdena kan godkännas också i fortsättningen, men så att de delar av skiftena där man enligt gödslingstabellerna inte får använda fosfor lämnas utelämnas vid beräkningen av medeltalet.

Korrigerig enligt skördenivå

- Enligt förbindelsevillkoren för miljöstödet och 11 § 3 mom. i Jord- och skogsbruksministeriets förordning 303/2007 är det möjligt att alltid, oberoende av skiftets avkastningsnivå, använda de kväve- och fosforgivor som anges i gödslingstabellerna 1 och 4 i förbindelsevillkoren.
- Om jordbrukaren vill använda en större gödselgiva ska den skördenivå med vilken den höjda gödselgivan motiveras faktiskt ha uppnåtts under något av de fem föregående skördeåren.
- Den skiftesvisa skördenivån beräknas genom att den skörd gården fått av den jordbruksgröda det gäller divideras med arealen av de skiften där grödan odlats. Jordbrukaren kan också påvisa på något annat sätt att den sagda skörden har uppnåtts på det skifte det är fråga om.

Korrigering enligt skördenivå

- Den skiftesvisa skördnivån kan fastställas genom att gårdens totalskörd av den gröda det gäller divideras med den areal där den sagda grödan odlats under det i frågavarande året.
- Korrigering enligt skördenivå på basis av den uppnådda skördenivån kan endast användas om den ifrågavarande skördenivån uppnåtts av den jordbruksgröda det gäller.